

Informatiu Cultural de Marratxi

DIRTIVILA

NOVEMBRE del 1985

Nº 44

Bim

El Gira-sol,
enamorat de l'Amic...
se regira sempre a ell.

La foscor espera
la llum del sol Amic
... que ens arribarà
a mans de l'alba.

L'Estrella polar
imanta la brúixola
... i l'agulla imantada
gira cap el nord Amic.

XIM D'AIXA.--

Balles

Un sol
fi:
Mallorca.

CONSELL
INSULAR
DE MALLORCA

la portada d'aquest mes

En Jordi Mestre és un vell conegut. Encara que només tengui quinze anys ja ha col·laborat gràficament a partir dels nostres primers números.

Agafar el llapis i treure el que sigui no suposa cap esforç per ell. La seva qualitat artística és innata, encara que ell s'ho plantegi com a hobby i no hi pensi com a possible professió. Els seus artistes més admirats són Rubens i Dalf.

Gràcies, Jordi!

Mestre Gabriel Pieres té es títol de professor ara s'ha fet glosador ja actua a dues carreres s'ha hagut de posar ulleres per fer por a ses oronelles perquè davall ses pipelles hi volen fer es nieró.

.....

Sa Comissió Portolana de gloses amb molt d'honor vengué a Inca a veure-lo ja que és un gran professor a dins sa glosa humana d'aquesta part, sa forana no pogué descobrir-lo. Això no ho fa un director que de gloses fa un programa pareix "tonto" i tarambana o té por de s'escarpó.

COMISSIO PORTOLANA.

g l o s s

MINISTRES? NO, GRACIES !

editorial

Dia 31 d'octubre se celebrà a Sineu una roda de Premsa Forana amb el ministre Félix Pons, convocada a tota pastilla mitjançant telegrama. Pòrtula hi assistí i no pogué fer més que, esbossar aquest retrat.

Mallorca estava tranquil·la dia 31 a la nit, els vampirs no sobrevolaven cariòtides suculentas i l'home-llop-inspector d'hisenda, amenaça contudent, estava de baixa per una salmonella. Però, atenció, que el sr. ministre "anda suelto", digueren i, efectivament, amb la pressa de "los grandes hombres, oye, tu, passsa", avisen des de Madrizzz -metròpoli imperial- que Félix Pons vol reunir la Premsa Forana. Ningú sap per a què. Crisi ministerial? ardors íntims? demanda d'excuses autonòmiques? remordiments per l'impasse? cefalea al consell de ministres?...

Arriba la nit sineuera i al teleclub disposen una taula amb patateta i altres menjars de quica, piu-piri-piu, per a que "los beibis de la premsa" moguin el barram mentre el senyor ministre arriba amb la seva cort. I així es fa, i així s'asseuen i ens comencen a dir que tot és meravellós en mans dels tutors de la rosa roja al puny, que Espanya no seria lo gran ni lo lliure que és sense el socialisme, que és veritat que l'atur no ha anat tot lo bé que hauria d'anar però que demà serà un altre dia, i que tanmateix allò dels parats és un poc de pantalla, que les estadístiques no són de fiar, que lo de l'avortament no està gens malament, bla, i més i més... I allò, més que una xerrada a un país en crisi pareixia una ronda d'un pati de veïns andalus cantant per so-leares, amb tant d'olé al partit i amb olor passada de rosa massa estreta dins suoroses mans... Ta-tam... ta-tam... fins que un pocavergonya, "periodista" de la part forana, amb la seva llengua pagesa plena de terrossos d'olivera, fent olor d'oli verjo i amb merdussa de bístia o d'altre animal polític aferrussada per ses espardenyas, va gosar demanar per què ningú de l'administrassion ajudava a la premsa forana, mentre que les revistes amb més doblers sempre estaven parant el puny i rebent sobres. I el senyor ministre, pobre home, després d'indicar com s'havia de fer el periodisme (va dir que nosaltres, els "periodistes" havíem de procurar que hi hagués pau al poble i que la gent fos civilitzada, com si els consells de redacció fóssim catequistes parroquials o "cangurs") li contestà al foraviler escriptor que no s'estranyàs de no rebre ni un duro del totpoderós Estat, perquè "ja és ben sabut que les revistes foranes no poden fer anàlisi profund polític, i que no convoquen ni una pesseta". Està vist que els socioslistos ho tenen clar, això dels duros.

Per què el senyor ministre convoca, idò, la Premsa Forana, si diu -i amb raó- que no podem moure duros confontent-ho amb què som un zero a l'esquerra, suposadament? Per què es molesta -i ens molesta, ademés a deshora- en contar-nos els seus èxits i els dels seus germans de llet? Es una manera massa complicada de voler fer propaganda i captar vots. El tir li pot sortir per darrera.

... Ni una paraula de normalització, ni tanseu-lla de llengua; fuita del tema quan li parles de ràdios lliures. I l'autonomia? Oh, l'autonomia! Pensau que estam parlant d'un ministre socialista-centralista.

Sr. ministre, se vol "quedar" amb noltros?

La Premsa Forana és amb l'home del poble, amb o sense doblers dins el calaix, tant per divertir-lo com per avisar-lo de certs ministres que no creuen

3(181)

Per què no en la NOSTRA llengua

?

*El Consejero
de Comercio e Industria
de la
Comunidad Autónoma de las
Islas Baleares*

Saluda

Al Director de la Revista Portula
Y se complace en remitirle La Guia Balear de
Servicios Nauticos que ha publicado reciente-
mente esta Consejería.

Gaspar Oliver Mol
aprecia estas sus oportunidades para expresar
el testimonio de su colaboración más distinguida
Revista de Mallorca a 10 de Octubre de 1985

Altre pic, Toni Colau. Es ben necessari que aquest "Consejero" de comerç i indústria faci un reciclatge cultural de dalt a baix... o que tiri els papers per una altra comunitat més en consonància amb la seva llengua.

BEN FET !

Josep Garau Trias

Amb vertader goig vos comunic que, si Déu ho vol, diumenge dia 20 d'Octubre, a les 6:30 de l'horabaixa seré ordenat prevere pel bisbe Teodor, a la parròquia de Sant Antoni Abat de Sa Pobla.

Igualment vos faig a saber que el diumenge següent, dia 27, a les 6:30 de l'horabaixa també, celebraré la Missa Nova a la Parròquia de Nostra Senyora del Carme de Pòrtol.

Vos convid en nom de la meua família i propi agraint per avançat la vostra assistència.

Octubre, 1985

L'altre dia ja sortia l'estat clerical. Avui hi torna ser. Almenys en el camp lingüístic són un exemple a seguir.

que amb ells, amb els lectors de dita Premsa, hi valgui la pena gastar-s'hi ni una pesseta.

Confiam que en venguin de millors, de ministres, perquè si són com aquest val més que quedin a ca seva i s'estalviïn l'enutjós viatge a allò que ells creuen "les seves colònies".

LA REDACCIÓ.--

4 DE FRESQUES

LA NOTICIA DEL MES

Sense cap dubte la notícia d'aquest mes passat ha estat en la persona de Josep Garau Trias, "En Pepín".

El passat dia 20 d'octubre a les sis i mitja de l'horabaixa fou ordenat prevere pel bisbe Teodor a la parròquia de Sant Antoni Abat de Sa Pobra. Foren molts els portolans que es desplaçaren fins a Sa Pobra per tal d'estar presents a aquest nomenament d'un fill de Marratxí.

I el dia 27 d'octubre Pòrtol se vestí de gala per assistir a la missa nova que en Josep Garau deia a la parròquia del seu poble. Un pic acabada la funció religiosa hi hagué l'actuació d'un grup de ball de bot i un refrigeri.

FIRA DE FANG

La II Fira del Fang, de no sorgir cap imprevist de darrera hora, es celebrarà a finals del mes de novembre i principis de desembre. Les dates són del 28-N al 8-D. La novetat d'enguany és que hi haurà exposició de material per a la construcció.

SUBVENCIO A LA PARROQUIA DEL PONT D'INCA

L'Ajuntament ha donat una subvenció de cent mil pessetes a la Parròquia del Pont d'Inca per fer unes obres de conservació al campanar de l'Església, el pressupost de les quals puja 1.200.000 ptes.

AIRES DEL PLA DE MARRATXI

A finals del mes de desembre el grup Aires del Pla de Marratxí anirà a un festival a la localitat de Coin. L'ajuntament posa a la seva disposició un autocar per anar a l'aeroport i els hi paga els obsequis que se'n duen per als altres grups.

EXCURSIO DE PENSIONISTES

Organitzada per la Caixa d'Estalvis "Sa Nostra" el dia 17 d'octubre va tenir lloc una excursió pels pensionistes de Pòrtol. En total foren 120 pensionistes que amb dos autocars visitaren el Puig de Montision de Porreres, castell de Son Mas d'Andratx, Sant Telm el port d'Andratx i el Malgrat.

NOU HORARI DE LA BIBLIOTECA

La Biblioteca Pública Municipal, que està en el "Col·legi Costa i Llobera" té un nou horari que vos oferim:

Dilluns de 12 a 13 i de 18 a 21

Dimarts i Dimecres de 12 a 13 i de 18 a 21

Divendres de 17 a 20

CRISI A L'AJUNTAMENT?

Darrerament són molts els rumors d'una crisi i malentès entre els membres d'U.M. del nostre ajuntament i tot pareix dur a una mena de gelosia per part d'alguns membres del consistori davant la popularitat aconseguida per un altre regidor que menys anys que ells dins l'ajuntament.

El regidor de cultura Bernadí Homar ha estat separat de la presidència de la comissió de la seva regiduria, passant a ésser-ne president el primer tinent de batle Antoni Montilla.

El poble no s'explica que un home que ha fet possible, juntament amb gent de fora de l'ajuntament, dura a terme la I Fira del Fang i ara està en feina per dur endavant la II, sigui apartat d'aquesta forma de l'Ajuntament.

Segons ens manifestà el Sr. Bernadí, quan li demanàrem els motius ens digué "les explicacions donades són oficioses, no oficials i gens convincents".

Veurem com acaba tot aquest rebumbori.

MARRATXI I EL DIA DE TOTS SANTS

El dia primer de novembre, dia de tots sants, es va celebrar al cementeri la tradicional missa que cada any diu un rector dels quatre que hi ha al terme. Enguany fou el de Sant Marçal. La gent omplí el recinte de la capella per honrar els seus difunts. Una tradició que malgrat l'època tecnològica es mantén viva.

CRONICA ESPORTIVA

A primera regional el Marratxí du una marxa molt irregular amb resultats de molts de gols, capaç de guanyar dins ca'n Picafort de 2 a 7, i perdre dins casa seva amb el Juve, equip que només havia guanyat un partit abans de jugar contra el Marratxí, o perdre de 4 a 1 amb el Gènova que amb aquest resultat aconseguia la seva segona victòria i amb el ca'n Picafort havia aconseguit empatar. De totes maneres la irregularitat es demostra amb els gols. Són 19 gols encaixats lo que fa que sigui un dels equips més golejats i, al mateix temps, un dels equips més golejadors, ja que també n'ha fet 19.

II Regional. El Pla de na Tesa, després d'un començament de lliga prou desolador, amb dues derrotes consecutives, sembla que va agafant la forma dins aquest campionat i així els resultats del mes d'octubre han amillorat: ha aconseguit dues victòries dels cinc partits jugats, dos empataments i una sola derrota, també davant un potent equip com el Cafetn. Lo extraordinari és que el Pla de na Tesa encara no ha guanyat cap partit dins ca seva i ha aconseguit un resultat sorprenent com fou guanyar dins ca's Concos, un equip que només havia perdut un partit.

III Regional. L'Sporting Sant Marçal, que du només quatre partits, igual que el Pla de na Tesa, encara no sap què és guanyar un partit a casa seva, ja que l'únic que guanyà fou dins Son Gotleu per 1-2, i igual que els altres dos equips del Terme, rep molts de gols dins la seva porteria.

.....

5(183)

NOU CURS AL "COSTA I LLOBERA"

El passat dia 16 de setembre començà un nou curs a l'escola comarcal de Costa i Llobera amb canvi de mestres. Se n'anà na Francesca i vengueren en Jaume i na Bel; el primer, tutor del curs de setè i la mestra, tutora del curs de sisè.

Amb aquest nou curs també han començat els cursos de balls mallorquins, dibuix, judo, anglès i també jazz.

NOTICIES DEL CLUB DE JUDO MARRATXI

El passat dia 1 d'octubre començà el judo amb el professor Artur Suau, amb menys alumnes que l'any passat. Malgrat la manca d'alumnes, Artur dona les classes com si fóssim els mateixos de l'any passat i diu que ja li donam moltes de feines per tenir-ne més.

ENQUÈSTA AL COSTA I LLOBERA

Fa dues setmanes es repartiren uns papers als pares que demanaven per favor que responguessin a la següent enquesta: Senyali amb x la casella on vulgui que el seu fill acudeixi:

--moral i religió catòlica

--ètica i convivència

--altres religions(especifiqui quina)

HORARI DE CLASSES EXTRAESCOLARS

JUDO (Artur Suau): Dimarts de 17'30 a 18'30;

Dijous de 17'30 a 18'15

JAZZ(Lola Ferrer): Dilluns de 18'30 a 20'30;

Dijous de 18'15 a 20'15

DIBUIX (Vicenç Sastre): Dissabte de 9 a 11

BALLS MALLORQUINS (Jaume Company): Dimecres i divendres de 17 a 18

INFORMATICA (Miquel Coll): Dimarts i dijous de 12 a 13; Divendres de 17 a 18

ANGLES (Carme Gafarot): Dilluns i dimecres de 12 a 13.

GUILLEM BOSCH I ROCA

La mitjana de gols que han rebut els nostres equips és la següent:

Marratxí, 2'37 gols

Pla de na Tesa, 2'14

Sporting Sant Marçal, 3'5

M. BOSCH

Pep Garau, un nou capellà del poble

MISSA NOVA A PORTOL

.- Creis que és digne?.

Ressonaren majestuoses aquestes paraules en el silenci de l'església. La resposta fou clara i solemne: "Sr. Bisbe... i el silenci es feu encara més intens, l'aspirant, tremoloses i humides les mans, tancà els ulls ple d'emoció, conscient de la passa envant que es tava a punt de donar... Creim que és digne". Els feels que omplien l'església esclataren en mambelletes d'alegria. Eren les set de s'horabaixa del diumenge vint d'octubre a l'església de Sa Pobla. Pep Garau i Tries, En Pepín, fill de Pep "Paloni" i Catalina Sociés, nascut al nostre poble ara fa vint-i-sis anys, era ordenat prevere pel Bisbe de Mallorca, Teodor Ubeda. Havia arribat al punt de partida d'una aventura reservada a uns pocs escollits: El Sacerdoci. Enra quedaven els dies d'infància, els primers anys de joventut, els primers sacrificis.

Heus aquí les primeres impressions, fresques, que mos confià en Pep en aquests dies irrepitibles de la seva vida:

.- Conta-mos un poc de la teva vida, Pep.

.- Doncs, molt breument puc dir que ha estat molt normal. Vaig néixer a Pòrtol a on passaren els primers anys de nin. Als déu anys, i degut a la professió - militar - de monpare ens traslladàrem a Melilla, després a Barcelona, i finalment tornàrem al poble, on hem residit fins ara. Una vegada acabat el batxiller i el Cou a l'institut Ramon Llull de Palma, me vaig matricular al primer curs de l'escola d'empresarials i vaig fer el servei militar. En tot aquest temps la meva vida fou com la de tots, anava al cinema, jugava a futbol amb el Marratxí, diversions en pandilla...

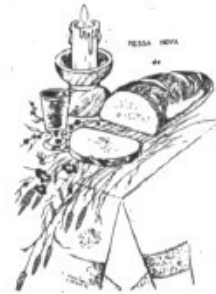
.- I ve't aquí que als Denou anys ingresses al Seminari. Com et pegà pes boll això de ser capellà?.

.- La meva vida aleshores era una vida encarrilada, servei militar complert, una professió des cap de poc temps, una nina i el matrimoni, uns fills, però jo no me sentia satisfet, tenia la sensació de què la vida d'aquesta manera era avorrida, sense il·lusions i me sentia angoixat i deprimat per la rutina de cada dia. Havia de cercar, hi havia d'haver quelque cosa més enllà. Per diverses circumstàncies, a poc a poc vaig conèixer més què era Déu, un Déu encarnat en la persona humana de Jesús, un Jesús viu dins cada un de noltros i ben present en tots els aspectes de la vida, del món actual i de la societat.

.- Quina ha estat la teva formació aquests anys
.- Aquesta formació pròpiament dita ha consistit en els cinc anys d'estudi de la Teologia, Sagrada Escripura, etc., anys primordialment de reflexió, d'oració, de preparació. Dins aquesta preparació cal notar els dos anys de prediaconat a Sa Pobla a on fèia classes de religió, catequesi, era part dels grups d'esplai, inclús també entrenava els benjamins de la U.D. Poblenc.

.- I què pinta un capellà en aquest món d'avui tan tecnificat, tan poc espiritual?.

.- Un capellà ha de ser un home de Déu-Jesu-crist, un Déu encarnat, compromés dins la història, i que està a favor dels més necessitats. El capellà ha de ser un signe d'aquest Déu a tots els nivells, social, d'església, de treball, etc. Jesús és el fonament de tota existència. Els homes i dones d'avui necessiten el capellà com mostra d'una vida distinta, de que hi ha qualche cosa més que diners, plaers...sofriments, mort.

JOSÉ BARAU TELAR

NOSSRA SENYORA DEL CARRÉ DE PORTOL
27 d'Octubre de 1958

.- Quins plans més immediats tens?.

.- De moment seguiré a Sa Pobla. Més envant serà el que Déu voldrà, però m'agradaria poder estudiar teologia.

.- Què sentires el dia de la teva ordenació?.

.- Primer, molts de nirvis, després tranquil·litat, i he de dir que me vaig emocionar profundament, sobre tot quan el Sr. Bisbe m'abraçà. Els ulls m'espirajaren i vaig quedà com marcat. No podré oblidar mai aquest moment.

.- Penses que és vàlid avui el missatge de Jesús

.- Completament. Ha canviat la història, però l'home és el mateix. I Jesús és Amor, es qui mos mostra com és Déu, és sa verdadera dimensió de l'existència humana. Lo central d'es Cristianisme no és Déu, sinó l'home, aquesta és la veritat que Jesús mos donà a conèixer.

.- Sa Darrerera: Són molts els qui es preparen per capellà?.

.- No només una vintena, n'hi ha més que anys passats, però són més bé pocs.

El vint-i-set d'octubre, al capvespre d'un diumenge de tardor, En Pep cantà missa nova a l'església de Pòrtol, la primera missa nova que vèiem en molts d'anys els qui vivim en aquest poble. A l'homilia ens parlà d'Amor, en lletra grossa, i d'una Perla més valuosa que qualsevol altra que ell havia triat i estava disposat a lluitar per ella.

Moltes gràcies, Pep. El poble comparteix el teu goig i el dels teus pares. Que Déu t'ajud enel teu Ministeri.

PERE AMENGUAL I BESTARD

A l'anterior número començarem dient lo bones que eren les aigües que caigueren a finals de setembre i avui hi tornarem començar ja que per al camp és lo més esperat incessari. Durant quasi 9 dies ha plogut molt irregularment pel nostre terme, per dir els litres per metre quadrat, va des de 38 a Pòrtol a 74 a Sa Cabana. Lo millor que han duit, és la certesa que se sembra es pot fer amb tota seguretat i els qui ja ho han fet, han vist com els brots surten forts i ben verds. Juntament amb les pastures, pels animals. Pels arbres també, manco per les terres i aigües subterrànies, m'han de caure molt més per recuperar l'eixut de tants anys, sense ploure.

DE GIRGOLES I ESCLATASSANGS.- Només en senten xerrar tothom, ara que ha plogut. És la moda, juntament amb la cercada de caragols. Pareix que tothom, espera "s'atsús" per sortir escapats cap a ses nostres garrigues i putxets. Quan sentin dir que n'han trobats, serà de veure s'estampida a la recerca "del tresor", en forma de paraigües. Abans, només hi anaven, es quatre senyors i desenfeinats i algun espontani, però ara pareix que han descobert es regusts culinàris a aquests bolets, que ara mateix se venen en es mercat a 5 ó 6 mil ptes Kg. i se venen! això és lo bó.

DE SA GARROVA I S'AMETLA.- Lo que són ses coses n'han importadís unes quantes tones des del Marroc i els preus se n'han anat per avall fins i tot n'hi ha que no en volen comprar a cap preu, estàn a l'espera dels grans compradors, esperant notícies. Diuen que és molt arriscat comprar sense sebre com acabarà aquest "impasse". Podem dir que hi ha dues tendències, una que hi tornarà haver ordes de comprar i que si els preus no puguen més de 70 ptes. kg. se mantindrà llarg temps la tendència. L'altra informació, fa referència, aque potser que se torni comprar garrova als pagesos, manco, en uns preus bastants més baixos, fins a 50 ptes. kg. Mentre tant sabem directament de pròpia fàbrica elaboradora de subproductes de sa garrova, que no en compren de moment quantitat alguna ja que estan bastant abastits i tenen mercaderia suficient per bastant de temps i solament si li donen sortida, tornarem a comprar garroví. Servesqui aquest botó de mostra, per la situació general del mercat. De s'ametla, seguim amb sos mateixos baixos preus, han pujat un poquet, res més. I lo pitjor, és lo que mos digué un mercader d'aquests que viatgen contínuament i coneixen bé aquest mercat. "S'ametla mallorquina" en general cada any és mala de vendre, ja que es grans compradors, exigeixen, una fruita de qualitat parescuda i en especial d'igual grossària, mida i presència lo que no té, ja que la producció mallorquina, és molt desigual i d'una varietat de classes, que fa impossible, aconseguir millors preus. Pot ser mos deia, que un any, per falta de quantitat, d'altres mercats, se faci necessari, acudir a sa nostra i en aquestes condicions sí serà rentable, però és s'única manera i això no convé a ningú. Més valdria, començar de bell nou, finalitzava.

SA RAMADERIA OVINA.- Cada dia més rentable amb un preus molts interessants per als venedors i massa cars per als consumidors. I amb s'entrada al Mercat Comú, els experts, li auguren un bo per vindre, més que a altre animal. Així no vós estranyi que moltes de finques, abans dedicades a altres produccions, cada vegada més, s'especialitzin en ramaderia ovina, passant de tenir una guarda simbòlica de 10 o 15 ovelles a 100 o 300. Si plogués regularment, no hi cap dubte, de què és un bon negoci.

SA "ZULLA".- També coneguda amb el nom d "enclover", és una lleguminosa ferratjgera, que la Conselleria d'Agricultura ha experimentat amb èxit dins terres de Manacor i que vol implantar a Mallorca, ja que ha demostrat que pot ser molt rentable. Ja que s'adapta molt bé a ses nostres terres, requereix poca aigua, basta sa de ses pluges i un reguiu de manteniment i millorar- al mateix temps- la terra on està sembrada. Sa sembra es fa cada dos anys i ses produccions son excel·lents i se pot donar als animals envert o bé "ensillada". Sa Conselleria en té una tona d'aquestes llevors-per distribuir entre els fora-vilers que ho demanin i són totalment gratuïtes. Ja que l'organisme, està interessat en implantar-ho i poder comptar amb sol·licitud d'explotacions agrícoles, situades a diferents llocs, per provar amb variats sòls i diferents climes. Potser molt interessant, per alguns de voltros.

DE SOBRASSADES I PORCS.- De sa primera, aquest dies passats va ser notícia, per la premsa local, que molta de sobrassada mallorquina, està adulterada amb un excés de xulla, colorants i conservadors, que sobrepassen els límits autoritzats. Potser que siguin més "guapes" per la gent que compra per lo que veuen els ulls, manco, sa qualitat se'n ressent i sa fama de "mallorquina" se'n va pel sòl. Lo que a la llarga serà perjudicial, si no ho aturen els organismes encarregats de la C.A. que pareix fan els ulls grossos i per aquí mos agafaren, ara que pareix va de bo, la campanya per erradicar la "pesta africana o porcuna". S'única manera, de que mos deixin vendre carn a Europa.

CONTRA SA PROCESSIONARIA.- Altra vegada, vendrán ses "Comander" aquestes avionetes encarregades d'amolla damunt els nostros pinars tones d'insecticides "dilimin" mesclat amb gas-oil. S'època adequada i de moment el nostre terme, per desgràcia, no el fumigaran, ja que el vol, estarà dirigit cap a la zona sud-oest mallorquina. Mala sort, pels nostros pinars.

Curset d'Introducció a la Natura

PLANTES COMUNES A MARRATXI V ELS LIQUENS

Tal vegada el líquen que tenim més vist sigui la *Cladonia foliacea* que s'empra per fer betlems i que es caracteritza per ser un conjunt de diminutes fulles irregulars que recorden una endravia en miniatura. Si nos fixam, aquest líquen quan no hi ha humitat, se deshidrata i el seu tal·lus que era de color verd torna blanquinós i adquireix una textura fràgil. Durant l'estiu per exemple, normalment trobarem el líquen amb aquest aspecte. El líquen, que no està arraigat damunt la terra sinó simplement dipositat, se fragmenta fàcilment i quan el vent bufa, el tal·lus fragmentat queda vagant i se dispersa. El fenomen de la deshidratació, comú a tots els líquens, atura tota activitat vital i queda la planta en vida latent fins que retorni la humitat suficient. Aquesta vida a intervals, explica en cert modo el lent creixement que experimenten el líquens, de pocs mm. a l'any se calcula el de las *Caloplaces* que citam més abaix.

A Marratxí en tenim varies de *Cladonies*. La ja esmentada *Cl. foliacea* és abundant per tot el terme. A la garriga trobam també una que té aspecte diferent i amb aparença de petites branquetes; la *Cl. rangiformis* que resisteix molt bé l'ensolació. Se diu que aquest líquen és menjat per les ovelles quan no troben res més apetitós.

A part d'aquests líquens de tamany relativament gros hem de dir que en el camp, a qualsevol pedra, dins les fissures de les roques, damunt l'escorça dels arbres o simplement damunt la terra se presenten sempre els líquens, vegetals capaços de colonitzar qualsevol lloc mínimament apte per la vida. Damunt teulades i roques, per exemple, destaquen majoritàriament dues coloracions; unes grogues o taronges i altres negres. Les primeres són degudes a líquens del grup *Caloplaca* representat a Marratxí per una desena d'espècies. Les negres, que pareixen taques de pintura són el tal·lus del que s'anomena *Verrucaria nigrescens*.

Un líquen curiós que abunda per Son Caulelles és el *Diploschistes*, que forma unes costres blanquinoses i entre les fissures solen créixer herbetes. Per altra banda a llocs ombrejats hi ha un líquen també de color blanc, però no en forma de costra sinó de polsina, s'anomena *Lepraria*.

La utilització d'aquests noms llatins és obligada; degut a la poca utilitat que han tingut, els líquens han estat ignorats per la pagesia que no les ha posat noms populars. Just hi ha un cas a Mallorca d'utilització de líquens; l'ucella que se replegava dels penyals pròxims a la mar i s'emprava per tenyir llana. Conta la història que els anomenats ucellers se dedicaven a la recollecció d'aquest líquen per la costa mallorquina complint al mateix temps amb la missió de vigilar les possibles invasions de moros. L'ucella, Rocella de nom botànic, seguix essent freqüent a l'illa però no es troba a Marratxí, a on probablement s'haguí utilitzat.

Si ja hem fet una breu ressenya de la nostra vegetació líquènica, convé parlar una mica de la biologia d'aquests vegetals. Els líquens són uns organismes de doble naturalesa; estan compostos per una alga i un fong que viuen associats, és lo que se diu una simbiosi i a on tan l'alga com el fong resulten beneficiats. Així l'alga no consumeix tot lo que assimila i fabrica mitjantçant fotosíntesi sinó que cedeix una part al fong mentres aquest fa les provisions d'aigua i minerals i aporta les estructures reproductores.

Una de les característiques dels líquens és la gran adaptació a la sequetat i el paper que tenen com a primera colonitzadors dels nixols ecològics. L'únic enemic dels líquens és la contaminació atmosfèrica, i són els que viuen damunt arbres els més sensibles, per això s'utilitzen els líquens com indicadors de contaminació. A Ciutat és molt difícil trobar un líquen a un arbre mentres són abundants a la major part dels nostros terme que conserva un aire relativament pur a excepció des Pont d'Inca a on ja desapareixen els líquens dels arbres.

Ja per acabar podem dir que la quantitat de líquens diferents que se troben a Marratxí ara no se pot especificar molt, però segur que més de 300 espècies, la majoria de les quals viuen damunt roca i en segona part damunt arbres.

A llocs ombrívols, freqüentment sobre parets, viu una altra *Cladonia*, la *pycnidata*, més petita però fàcil de reconèixer per les seves estructures en forma de trompeta.

Extès damunt les roques dels àrids camps de Ses Clotes i Son Verí, viu un dels nostros líquens més vistosos, l'anomenat *Xanthoria aureola* que es dedica a adornar la naturalesa recobrint amb amples làmines color taronja viu, les roques de la nostra garriga. També freqüent encara que amb un aspecte ben diferent es l'*Squamarina* que com indica el seu nom té un tal·lus format pes escames.

Un substrat molt aprofitat pels líquens són els arbres, damunt els quals hi ha multitud de microambients i cada espècie pot elegir el més apropiat pels seus requisits. Així a les bandes il·luminades creixen les barbetes que son líquens del gènere *Ramalina*, d'elles en tenim cinc espècies. A les bandes més humides i ombrejades, a la base del tronc per exemple d'alzines i garrovers, podem trobar unes amples làmines foliars amb diversos colors, les *Parmelias* que normalment se desenvolupen a la banda del tronc orientada cap el N.

TOC!!
TOC!!

Passin!

PorthOLA!

PAGINA
YAU!!!

LECTURES PEL ROCAHOUSE

● Aquests que fan Pòrtula sempre mos retallen coses. Només mos donen mitja pàgina i en canvi en tenen devers deu de músiques.

● Darreres notícies: Al regidor Romaguera l'han fet d'oci. No és raro perquè no fa res mai.

● Hem sabut que el sr. Gilet vol ser més mallorquí que els altres i se passeja amb calçons amb bufes p'ennmig des carrer.

● Pareix que Pòrtula no guanya per rectificacions. El mes passat va haver de llevar quatre pàgines.

● De la intel·ligència militar hem sabut que d'enllargar es llits des cortar.

● Hem sentit remors que dos caps grossos de s'Ajuntament no s'entenen. Duen que estan gelosos.

● A dins les esquerres hi ha divisió. Mentre en Sebastià Serra va per amunt i per avall en bicicleta en Damià Ferrà ho fa amb moto de milions. Aquest deu tenir clar allò de:
P er
S i
M ateix

● L'aparició del mes. Sor Tomasseta ha sortit al regidor Romaguera i li ha dit: "Fill meu, m'has de fer una bona carrossa i l'has de passejar per tot, no com l'any passat; però has de procurar que me vegin més a jo que a tu".

● Aquests que fan ses opinions glosades quan no tenen res pitjor que fer valdria més que se posassin sa ploma dins es cul i no diguessin tants de desbarats ni tan mal dits.

● L'altre dia varen veure TOTS els regidors de Marratxí a un sopar de Ses tres Germanes amb els ollers de la Fira de fang.
I en Biel Massot, que no és oller ni de s'ajuntament també hi era. Què devia fer?

● Romanços de darrera hora: el conegut cantant Albertin des Born surt amb la famosa folkliòrica Gabrielle "la Canela". Els han vist molt plegats devers el restaurant del Parlament.

● A s'Ajuntament de Marratxí viuen com a reis perquè no tenen oposició. Però un corresponal mos ha dit que sortirà un escrit que farà brou. Diu que hi ha maror de fons devers sa casa de la vila, però no ha dit res més.

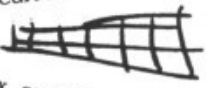
● Ahir mateix mos digueren que l'honorable Canellas cobra casi mig milió cada mes. Ho trobam realment exigerat.

● En M.A. Lladó va veure tortures devers el nord i nos ha torturat amb una pàgina que pareixia un serial de Corn Tellado. No hi havia res tan dolent des que no se publicava sa petita gran història.

● En es carro de la Beata hi va tot es beat-UM posat faroles noves. Hi té res que veure el ministre dels llums? Per cert el dia que brufaven l'enllumenat públic devers un cafè des poble hi va haver una apagada general. Quin fracàs!

● Un farcista des diari de Mallorca en va dir una de bona l'altra dia: "h'Albertí no deixa sortir el carro de la Beata si ell no va de Beateia".

● Encara que li surtin coses com sa darrera portada val més que en Toni Rotget se dediqui a pintar i no a menjar-nos es coco amb so "poble seu".

Boires Entintades

AUTONOMIA POBRA, POBRA AUTONOMIA !

Quan ja s'han acabat les vacances d'aquest estiu tan ple d'exclusives sensacionalistes i de reportatges de coloretts, que han omplert pàgines i pàgines de revistes especialitzades, el mes de setembre ens ha posat damunt la taula el tema del finançament de les comunitats autònomes que formen l'Estat espanyol, per al proper any fiscal 1986. L'any 1986-l'any del Halley- les comunitats autònomes, las nacionalidades y regiones, disposaran de menys doblers per a les seves despeses i les seves inversions. El govern central ha decidit una retallada en els pressuposts que afectarà tant els seus propis ministeris com els governs que dirigeixen territoris amb estatus d'autonomia.

El pressupost de l'Estat de l'any 1986 - l'any del Halley - ha de ser auster, diuen. L'Estat vol reduir despeses per poder reduir el deute públic i per això el flux de doblers que haurà d'anar del govern central als autònoms, és a dir, del centre a la perifèria, minvarà prou.

El fet que un any vagin menys doblers del centre a la perifèria per a les despeses corrents i les inversions és un fet de caràcter econòmic, però el fons de la qüestió és evidentment polític. Quina classe d'autonomia és aquesta que no gaudeix de la necessària autonomia financera?. Això evidentment no és autonomia, perquè per moltes competències que tenguí reconegudes una determinada comunitat autònoma, si resulta que qui te l'aixeta dels doblers és el govern central, doncs... "bona nit gresol que la llum s'apaga". Políticament es podrà dir que ja està format i organitzat l'estat de les autonomies- que així és com anomenen ara l'Estat espanyol els mitjans de comunicació- però en la pràctica aquesta autonomia segueix essent una autonomia controlada, en alguns casos, o una senzilla descentralització administrativa, en altres.

Sense autonomia financera no pot haver-hi una verdadera autonomia política, tot i que aquesta autonomia estigui reconeguda en l'estatut corresponent. Si endemés de tot això resulta que, de vegades, es produeix una duplictat de serveis entre el govern central i els autònoms, si resulta que es produeixen conflictes de competències i si, finalment, resulta que el govern central posa traves al desenvolupament de les competències d'algunes comunitats autònomes, ens trobam davant d'una organització política de l'Estat que està ben embolicada.

RAMON TURMEDA

HISTÒRIES PER A UNA MISCEL·LÀNIA EL PROCÉS

No se n'adonà de la presència del seu xófer. Estava distret, pensant... Una paraula-ROSEBAD- el duia de cap. D'on l'hauria tret?. Començava a perdre la memòria i això no li agradava gens ni mica...

Era incapaç de veure com el seu xófer, acuradament i sense fer renou, agafava, del seu comodí, el cendrer, la botella i el tassó de vi que no s'havia pogut acabar. Ell seguia pensant; i ara, més... amb un jove que rebia la visita d'uns inspectors que l'acusaven de no sabia bé quin crim. Més que res li agradaven aquestes situacions, posar una persona a una posició límit, insospitada, veure'l lluitar amb unes forces superiors, desconegudes, abstractes i estudiar les seves reaccions... Se'n recordà perquè, també a ell, venien a cercar-lo d'improvist. D'improvist i sense avisar-li. Però, podia queixar-se? podia dir alguna cosa? No havia, ell, entrat, d'improvist i per sorpresa, a milers de cases espantant la gent, causant un escàndol dels que es veuen pocs?... Sí, ell tampoc havia avisat de que es tractava d'un ximple programa de ràdio; que els "marcians" només existien a la seva imaginació. Més d'un ho cregué. Més d'un fou enganyat pel seu realisme. Més d'un no li perdonaria aquella innocentada fora temps...

El seu xófer es dirigí al telèfon, marcà un número i començà a xerrar baixet. Ell no el sentia, continuava amb les seves cavil·lacions. Realment, estava massa enfeinat per veure el que passava fora d'ell. Havia de posar en ordre totes les seves coses; pensar amb els seus darrers projectes; amb el seu "Quixot" sense muntar; amb el jove impacient que escrivia la seva biografia... "a quina hora ha dit que arribaria? es preguntà... Hi havia massa treball per deixar-ho així; per oblidar-ho, precisament, ara..." qui ho farà per jo? Oteló? Macbeth? Falstaff?... Sí potser el gras, barbut, doner, covard, timador, cínic, sentimental, geni a hores mortes, el bonjan d'En Falstaff ho farà per jo i per un bon grapat de monedes d'or...

El seu xófer comença a tapar-lo amb els llençols del llit. Just ara començava a recordar-se on havia sentit aquella paraula. Un castell obscuro... un vell que es moria... una bolla de vidre trencada... un llençol que cobria, a poc a poc, el seu cos... "Sí, pensà, fins i tot els que diuen són immortals han de morir. I si hi ha alguna cosa que doni dignitat, tragèdia, significat i bellesa a l'existència... és la mort..."

Una llum intensa, potent l'atreia... una llum que el cridava... era una nova experiència... "després de tot, no estic perdut- es digué- potser insistint, em presentin a Shakespeare, a Kafka, a Wells... potser em deixin interpretar algun paper, veure els toros i, de tant en tant, fumar un puro..." riué, gairebé li quedaven forces. El xófer es gira per veure'l. Una bolla de vidre es trencà escales abaix. També ell, com el seu amic Kane, moria amb un secret... ROSEBAD...

FREDERIC X/ RUIZ GALMES

Quan parlem de teatre, hem de saber què és el que entenem per aquest mot. Probablement és una manifestació de costums populars d'un petit sector de la nostra societat que cerca, amb la seva vocació entretenir a l'altre gran sector social, el públic, a través de missatges estètics i tècnics posats en escena.

Per això, la funció social de tota activitat teatral és importantíssima i s'han de cercar nivells de recepció adequats a cada sector de destinataris. Aleshores el planteig a fer és, saber si ens hem de dedicar a un teatre popular de costums, a l'abast de tothom, o hem de treballar un tipus de teatre elitista, cult i refinat, per a minories.

OBRA CULTURAL
"LA CAIXA"

Jo crec que és poden compaginar les dues postures sense que una hagi d'estorbar a l'altra, de fet una i l'altra van lligades a la mateixa arrel: El Teatre.

El camí seguit pels Grups Teatral de Mallorca, ha estat de planificar un extens repertori d'obres que ofereixen possibilitats a tots nivells. S'han traduït obres a la nostra llengua més de les que ja tenim escrites per autors d'aquí, s'han ajuntat grups, en col.laboració, per interpretar obres de molta envergadura.

Recordarem el Grup AUBA amb la seva interpretació de l'obra "A mitjàn camí", la posada en escena de l'obra "El Drac" conjuntament interpretada pels GRUP INDEPENDENT DE CIUTAT, DE BUNYOLA i CUCORBA de Muro, el GRUP TEATRAL MITJORN de Sa Cabaneta (Marratxí) amb interpretacions d'obres d'autors mallorquins com "Els calçons de Mestre Lluç" de Bartomeu Ferrà, "L'amo de Son Magraner" de Pere Capellà, "Un estudiant del dia", "El bosc de la senyora àvia" d'Alexander Cuéllar, "Molta feina i pocs doblers" de Joan Mas i petites obres escrites i realitzades pels mateixos components del Grup. El GRUP, de Galilea, XINGONERA amb obres com "Un Senyor damunt un ruc", GRUP LA PRIMA de Sineu que va passar en escena "La Pesta" de Pere Capellà-Mingo revulgo, ES GRUP HERO de Sta. Margalida amb obres com "SA Padrina" de Joan Mas, i una llarga sèrie de Grups amb no manco importància que els aquí anomenats però que deixam per una altra ocasió per motius de no allargar massa.

No hem de despreciar la qualitat de les ofertes dels nostres Grups Teatre, uns encara novells, els altres, amb una experiència ja més conrada però que tant uns com els altres, treballen amb esforç per donar un quasi perfecte espectacle a tot el públic, cada vegada més exigent.

Molts de grups han sucumbit amb l'empeny d'anar més lluny, altres hi han arribat. Per als primers, unes fortes manbelletes per haver-ho intentat, als altres, ànims i ajuda i col.laboració des d'aquesta modesta plana.

Als propers números d'aquesta revista, seguint amb el desig de retre un petit homenatge al Teatre Mallorquí: GRUPS, PERSONES, i COL.LABORADOS i QUALSEVOL ACTIVITAT TEATRAL, xerrarem d'un grup del Nord de Mallorca: HERO de Sta. Margalida.

Des d'aquesta plana, cridam a qualsevol suggerència sobre teatre: GRUPS que han desaparegut, Grups actuals, persones que han tengut que veure amb el teatre. Qualsevol suggerència se pot fer a la redacció d'aquesta revista: Carrer de s'Escola Vella s/n. Pòrtol o passant en contacte amb els números de Telèfons 602579 o 527134.

PAU LLADÓ i OLIVER.

perquè en castellà?

REAL

CLUB

DEPORTIVO

MALLORCA

Si al nom del club mallorquinista, escrit a dalt li llevau la darrera paraula d'on pensau que pot esser?

Si qualque vegada anau al Lluís Sitjar i veis tota la publicitat en castellà, on pensau que estau?

Quan sentiú pels altaveus els noms dels jugadors en castellà, on pensau esser?

Si a més a més sentiú a mitjan partit "señor Martiness, señor Martiness le cridan por el tel'léfono" no vos moriu de riure?

Idò per més riure és la darrera que "el señor presidente del'l club mallorquinista" se li va passar pel cap. Ja sabem que són rares però aquesta és per riure fort o per plorar de pena. Ara als vestidors i al terreny de joc està prohibit xerrar el català ni tan sols els mallorquins entre ells. Ho creis? Quan vaig llegir el titular a la premsa em vaig quedar pensant. "Crec que falta llum, ja no sé ni què llegesc" em vaig dir. Però després d'encendre un llum vaig veure que anava en sèrio allò. És creïble que un Club de Mallorca, que representa a Mallorca, que fa que Mallorca estigui pendent d'ell, no xerri la llengua de Mallorca?. Quan se'n donaran compte els senyors directius a quina terra estan i quina llengua té aquesta terra? És aquesta forma de representar a tot un poble, xerrar amb la llengua d'un altre?

Vos imaginau a un entrenament que un jugador li digui a un altre "Como disses? Es que desde aquí no te siento muy bien!" o també " que disse el señor entrenador" " m'han pegado un puñetasso en la galta" " quin codasso que he rebudo" Divertit eh? No vull amb això tractar d'incult a ningú però crec que seria una bella i expressiva forma de protestar pel part dels jugadors.

Deixant ja de lloc les bromes i les hipòtesis, creis que és això lògic?. Francament això és demencial i impensable. Però el que és més perillós i no sé si ho saben (pel que han fet sembla que no i ho han passat per alt) és que a tots aquells jugadors se'ls està negant una cosa molt important; que és el dret que tenen a xerrar el català, el dret que tenen a parlar la nostra llengua, la llengua oficial de les Illes Balears

GABRIEL ANGEL VICH I MARTORELL.

A MODO DE ~~Modes~~ ^{Vases} PER A ~~MODO~~ ^{MUDAR} DE ~~MODO~~ ^{CUL}

ALS/DELS INTERRUPTORS DE LA CULTURA CATALANA: ENTRE EL SIDA I I SA DE (que ja entren en la llegenda)

A.A.:

"La història del català és plena de cucales que obliguen, evidentment, a veure-hi només davant, a mirar només l'altaret del pare etern, a envejar-lo, a voler-lo. Tots els fills dins la mateixa capella miren només l'altar i reben instruccions només del sacerdot, però no es veuen ni es comuniquen ells amb ells; no pensen a enderrocar l'altar, el pare etern, els sacerdots, ..., sinó a fer d'escolanets i a beure's, d'amagat, el cul de vi de les cadanelles".

"El bilingüisme o l'assumpció al cel en cos i ànima"

"El bilingüisme té la cara blanca i d'uropeu"

(Una situació: posició eròtica molt subtil exportada per Hollywood i un tant compromesa avui en dia per allò del SIDA)

"La glotofàgia té cara negra i d'africa"

(Un procés: Hom comença menjant blancs, després hom torna vermell de tant de protestar i, ja sense aigua, acaba menjant-se la llengua.)

A.B.:

"Som a un estat on tot, des de temps immemorials, es resol amb judicis i processos".

A.P.:

(Aquests puts! Volen més doblers i tanquen amb ganàncies fora fer-nos res.)

APÒCRIFS

"Jaume I, en desembarcar, donà pel cul al rei moro"
"A gran església, pocs perdons"

B.B.:

"M'estim més plorar de dret que riure d'agenollat"
"Perquè la civilització és una randa brodada per mil generacions d'arnes".

B.M. (a una recerca no publicada encara, però que aixecarà pols)

"Es dediquen 5 milions diaris a la cultura -sense comptar els sous de la gent dedicada professionalment ni els espais culturals de les publicacions-. Són per a actes puntuals -homenatges, jornades, conferències concursos, premis, campanyes, etc.- i no per a projectes culturals que poden suposar un fruit més útil (recerca, centres culturals, Universitat...)

C.B.:

"Nosaltres som NOS(a als)TRES perquè no anam a missa".

C.C.:

"Els habitants de Mallorca, tret dels moros dolents -que eren tots els habitants de les Illes- reberen amb al·leluies i creus a la mà, al Rei en Jaume".

C.I.:

Caixa d'estalvis amb Interessos polítics no desgravables.

C.J.C.:

"La llibertat és una puta en mans dels diners".

F.P.:

"PSOE: Partit Socialdemòcrata -a Portugal ha guanyat- d'Obrers Esquirols".

PURA PUTA EST IPSA (vol dir ni més ni menys: "és ella mateixa en persona")

carmina burana **URÆ**

DE PUTA A PUTA "NO" VA ZERO

Putamen-inis: clovella.

Putatio-onis: podada, esporgada, exsecallada

Putativus-a-um: aparent, putatiu

Puteo: 2ª estar podrit, fer pudor

Puteus-i: clot, pou

Puto 1ª (poc corrent en sentit propi): netejar, podar, esporgar, exsecallar...

Figuradament: treure en net

Sentit usual: valorar, posar preu
considerar, creure, suposar

Ut puto: jo opin...

(puta) -entrè parèntesi-: per exemple

Putus - a - um: pur (generalment acompanya purus)

Propòs fer un concurs obert entre els dos o tres lectors que ens llegiu aquests dies. Totes les sigles personals que encareguis en aquest concurs, l'ajuntament de Sant Joan de Vilatorrada premi, ajustat, evidentment, al guanyador. Però no hi té part el que vulgui per premiar també amb la rescurc que organitzi les coses d'una altra manera. El joc ha començat!

M.B.:

"La conquesta catalana pujà Mallorca al carro triunfal de la civilització occidental".

"Però què més es pot fer si un prové d'un país crepuscular diàriament invadit i on l'única resistència consisteix en exclusivistes velatoris lingüistes, catacumbes polítiques subalternes, actes culturals de dubtosa qualificació; i on l'anàlisi de la realitat social ha sigut definitivament substituït per rudimentaris actes de fe; un país solitari, on la mistificada resistència és organitzada per minúsculs lletrats peninsulars dolguts d'una immisericorde necessitat d'estimació colonial".

P.S.M. (si la "m" fos una "t" seria "pesseter", però no és el cas) (si hi afegim el darrer llinatge: Psemen, Ueeep!) (Pssmmm!, fora berbest!)

"Mesclau a dosis semblants un estatut pobre i insuficient, una consciència de poble a mig fer, una societat civil de bolquers i una gestió deplorable: obtindreu el còctel que hem de beure de grat o per força".

U.M. (No és Una Mariconada, sinó la propera candidatura de U.H. quebrada (H=M). (En tot cas una tombada "D" sense horitzons --D=U--)

T.L.L.:

"En canvi R.C. -no dubtam ni un moment que és una figura rera la qual s'amaguen les patums que han vist amenaçat el prestigi que els queda- ha mesurat la seva honra i el seu HONOR en 2 MILIONS de pessetes. Que tothom s'atengui a les conseqüències!".

T.V.E.B. (Te VEns BÉ).

Què és...

Pel que hi ha a la vista l'ENCONTRE DE COMPOSITORS és una presentació anual, de tres dies, durant els quals tres compositors actuals mostren la seva obra davant un públic amb el qual, posteriorment, tenen un diàleg. Més en el fons, però, els ENCONTRES són bastant més que això. Ho veureu al llarg de les diferents opinions que s'inclouen. Per a Antoni Caimari, iniciador i ànima dels ENCONTRES també són qualque cosa més:

"La paraula ho diu. Encontre, en mallorquí, té més significat que "Encuentro" o "Trobada". Es un contrast de tendències. Això per una part. D'altra és una manera de fer un manifest, ja que sempre hem dit que el compositor està marginat i no té un accés; i s'ENCONTRE és un homenatge a aquest home que treballa aquest món de la composició. Apart del contrast que ofereix també és un manifest anti-estructura".

Els ENCONTRES varen sorgir a partir dels viatges que Antoni feu devers Madrid per relacionar-se amb els compositors catalans que vivien i intentaven treballar allà. Potser el contacte inicial fou a través d'un article de Llorenç Barber a la revista "Ozono". Poc temps després sorgí la idea d'aquests ENCONTRES que ja duen sis anys de continuïtat.

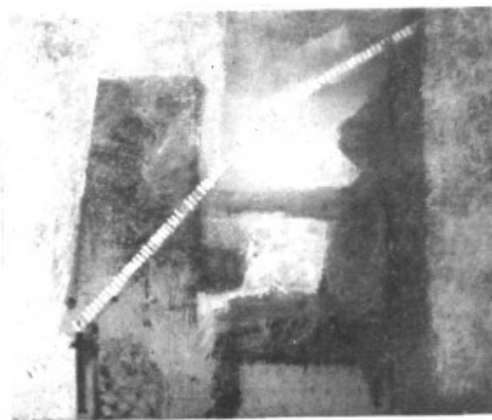
Antoni Caimari, artífex i ànima dels ENCONTRES.

"Els ENCONTRES DE COMPOSITORS són un homenatge en vida que es fa al compositor. Dins ells, el compositor mostra la seva tasca a la societat on viu i que l'ignora i el desconeix. Es, per emprar una metàfora, el fonament per aconseguir alliberar el compositor de l'oscurantisme provocat per la estructura que es serveix dels mitjans de comunicació".

(Antoni Caimari contestant a una pregunta d'E. Scala inclosa en el disc dels Encontres-I, Sa Pobla, 1980)

ENCONTRE de COMPOSITORS VI

ILLA de MALLORCA, 1985

EMILIANO DEL CERRO
RAMON FARRAN
JOSEP SOLER

PALMA 25, 26 i 27 d' octubre a les 21 hores

Gran Patronat
d'Encontres de Mallorca

Consell de Mallorca
Institut de Cultura de Mallorca

Llorenç Barber també és un veterà dels ENCONTRES: els ha vists néixer, hi ha participat i n'és membre actiu. La seves idees, per això, són valuoses:

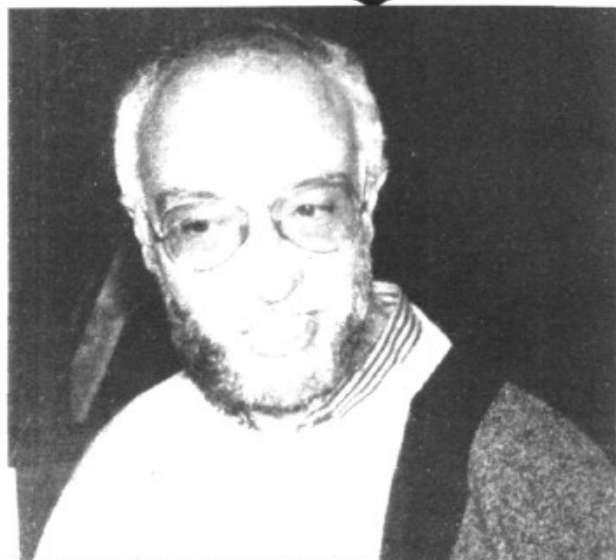
"Crec que realment també per als de dins és una espècie de miracle que inclús nosaltres mateixos no ens el creiem. I no estic parlant de cara a la galeria, crec que cara a nosaltres es produeix sempre eixa espècie de conversió. Quan arribes aquí, vens del treball quotidià i vens un poc per la força. Però comencen els Encontres i comencen a produir-se coses rares: primer és un dels rars llocs al món on aquest tipus d'Encontres amb compositors vius i de cara al públic es dona. I després és un dels rars llocs on un compositor pot presentar obres llargues o bé una selecció de les obres distintes per mostrar una panoràmica de tota la seva carrera. I això és tan rar que inclús pel mateix compositor és una novetat i una sorpresa. I pels qui estam al voltant seu, inclús els qui som amics, també és una grata sorpresa. Així que acaba un convertint-se a què idees com aquesta val la pena mantenir-les, allargar-les i millorar-les".

EMILIANO DEL CERRO

Para mí lo más importante es encontrarse con compositores compañeros que están haciendo diferentes cosas y que es muy difícil escucharlos en otras ocasiones. Creo que lo más importante es el encuentro de compositores y que el compositor pueda presentar su propia obra delante de un público que va a juzgar una obra entera durante un día, que no suele ocurrir. Generalmente ponen una obra de un compositor al lado de otros tantos compositores de otros siglos, de otras épocas y de otras naciones. Creo que lo importante en estos Encuentros es que durante un día el compositor se enfrenta a un público, presenta su obra y tiene oportunidad de hablar.

JOSEP SOLER

Faig la valoració dels Encontres que ha de fer qualsevol que tenguí sentit comú: que és una cosa magnífica. Pens que és extraordinari que es faci. I encara més perfecte que el que es fa aquí és el fet que els compositors es puguin trobar, veure's, parlar, sopar junts... Feia temps que no es veien i es tornen trobar aquí. I tant de bo que això es fes a València, i a Barcelona, i a Màlaga, i a Cantalana de Abajo, per què no?

RAMON FARRAN

Jo veig els Encontres amb una gran il·lusió, amb una gran admiració per la gent que fa el gran treball que està fent i amb una projecció de cara al futur importantíssima i imparabile.

Què se sent? Lo mateix que pot sentir una partera quan acaba de parir.

ELS PARTICIPANTS

- I- Sa Pobla, 1980
  - Llorenç Balsach
  - Amadeu Marin
  - Llorenç Barber
- II- Ciutat, 1981
  - Antoni Matheu
  - J.Lluís Berenguer
  - Enrique X. Macías
- III- Ciutat, 1982
  - Llorenç Galmés
  - Sílvia Sommer-Meinhardt Rüdener
  - Benet Casablanca
- IV- Ciutat, 1983
  - Antoni-Olaf Sabater
  - Eduardo Polonio
  - Josep M. Mestres Quadreny
- V- Ciutat, 1984
  - Ramón Barce
  - Javier Maderuelo
  - Andrés Lewin-Richter
- VI- Ciutat, 1985
  - Emiliano del Cerro
  - Ramon Farran
  - Josep Soler

La Tardor obre les portes del Teatre Principal per a aquest esdeveniment. El públic, normalment, no té problemes d'espai. Solen ser pocs i ben avents. Es curiós -i lamentable- que els ENCONTRES se coneguin millor i tinguin més ressò fora de Mallorca que dins ca nostra mateix.

El futur, però és esperançador. Hi ha idees i ganes. N'Antoni Caimari ens diu al respecte:

"Crec que de cada vegada anirà a més i se perfilaran fallos que hem fet i tindrà una repercussió, crec que aviat, dins la massa, dins el poble. I sobretot a les escoles i a la gent que comença dins el món de la Música serà aquí on arribaran".

ENCONTRE DE COMPOSITORS VI

ILLA DE MALLORCA

1985

Amb la pregunta única "Quina valoració fas dels Encontres de Compositors" aprofitarem per saber l'opinió d'aquests personatges relacionats amb la Música mallorquina que érem per allà i poguérem aglapiar.

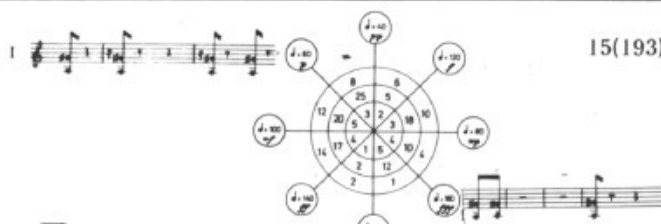
JOAN MOLL

La consider una valoració molt positiva perquè si ja és molt difícil dur un públic per escoltar Música que ja està diguem introduïda, aconseguir per un compositor actual que la gent escolti la seva Música és molt més difícil encara i crec que donar oportunitat a un compositor de mostrar la seva obra i al mateix temps donar oportunitat al públic no només d'escoltar l'obra sinó de tenir el compositor davant ell i poder fer llavors un col·loqui amb ell sobre les seves idees estètiques, etc.

Encara que sempre serà una cosa minoritària, és el camí que hi ha que seguir. Si se talla això se talla, diguéssim, la punta de l'evolució.

La Música de les Esferes és present a l'anagrama.

CARLES PONSETI

Per a mi és una valoració positiva en el sentit que la Música actual té poques vies de comunicació i si això ha de servir perquè sigui una via de comunicació i d'atractament, no només per nosaltres, els músics, sinó per la gent que se pugui interessar per lo que s'està fent en aquests moments me pareix positiu.

XAVIER CARBONELL

A mi em sembla que té un valor molt positiu dins el camp de la Música a Mallorca perquè és precisament l'única cosa que connecta amb la Música del segle XX. Per aquest fet simplement ja té un gran valor. Ara, que després la cosa funcioni ben o mal organitzada o amb una organització que a mi em convenci o no, això ja és una altra història.

JOAN PARETS

Lo primer que veig és que això és únic, no vull dir d'Europa, però sí d'Espanya. I això sempre m'ha cridat l'atenció encara que me costa; m'és difícil entrar en aquest món. Però valor que és un estudi i una recerca d'un nou so i una nova creativitat.

BARTOMEU ARTIGUES

En general crec que és molt positiu perquè dóna a conèixer els compositors joves, o de vanguardia o moderns inclús, que la gent no sol escoltar mai. I així tens oportunitat d'escoltar aquesta gent que no estan gravats en discs ni casi mai se programen en es concerts.

BALTASAR BIBILONI

Jo, per desgràcia, no conec bé lo que ha passat. He estat bastant desconnectat. Ara, crec que és una cosa necessària i pens que és una gran oportunitat per al jovent que estudia Música: poder tenir aquestes idees de per aquí on va la Música del nostre temps, cosa que quan nosaltres estudiàvem era totalment impossible. Sabíem el nom dels músics fins arribar als nacionalistes; en passar d'això ja s'havia acabat la història de la Música. Això és una cosa necessària.

AGUSTI AGUILO

L'Encontre és un dels aconteixements més importants que té Espanya dins aquest gènere. És un espectacle que a Mallorca s'ha de tenir molt en compte tant pels mateixos artistes mallorquins com per la gent que s'encarrega políticament de la Cultura. Enguany destacaria que s'ha creat la Fundació A.C.A. a partir de la qual pareix que hi haurà un regoneixement seriós i, en certa manera, oficial dels Encontres.

PERE ESTELRICH

Es trist pensar que en els centres d'Europa i d'Amèrica saben que existeixen aquests Encontres i aquí a Mallorca no se sap. No se pot viure anclat dins les positures del passat. Gairebé no se coneix la Música des de Schoenberg cap aquí, o no se vol conèixer.

BIEL MASSOT I MUNTANER.

Dies passats hi hagué la presentació oficial dels enregistraments de les dues primeres edicions dels Encontres de Compositors. Aprofitant l'avinentesa de l'aniversari, vos oferim el parlament que Joan Company feu sobre la figura i l'obra d'Antoni Matheu.

Permeteu-me, abans de parlar sobre Antoni Matheu - motiu pel qual he escrit aquestes retxes -, expressar i manifestar la meua satisfacció per la celebració d'aquest acte en motiu de la presentació dels discs "Encontre de Compositors" I i II.

No es tracta de felicitar-nos simplement per un acte simbòlic, i necessari, com aquest que celebrem, sinó, i sobre tot, reconèixer i agrair públicament la tasca d'unes persones que durant anys fou possible una manifestació musical, trascendental i insòlita no solament a la nostra roqueta sinó també en la resta de l'Estat Espanyol.

L'admirable tasca iniciada per Toni Caimari i per l'Àrea de Creació Acústica és simplement un crit reivindicatiu per la música actual. Fixau-vos que he dit "reivindicatiu", és a dir un mot que reflecteix sem dubte una anomalia en el fet artístic-musical de la nostra època. Sembla ésser que les demés arts no necessiten, tant com la música, un crit reivindicatiu: la pintura, l'escultura, l'arquitectura etc. contemporànies s'accepten amb més o manco admiracions o reticències. En canvi, la música contemporània encara no és assumida i acceptada en el panorama musical del nostre temps. Vivim en el segle XX, però tenim les orelles i el gust musical aturats en el segle XIX.

Es evident que la gran majoria del públic i dels intèrprets musicals s'ha distanciat enormement del llenguatge compositiu de les darreres dècades. Podem afirmar que ens trobam a l'època més arqueològica de la Història de la Música. En cap altre moment s'ha donat el fenòmen de que els autors vius sien infinitament menys escoltats i apreciats que els seus predecessors. Un dels trets més essencials dels segles precedents era la constant demanda pública de música nova. Aquesta pressió incessant explica, entre altres raons, la prodigiosa producció de molts compositors d'aquelles èpoques.

Obviament, aquesta situació generalitzada per tot arreu és més dramàtica a la nostra illa. Però Mallorca ha tingut en el segle XX alguns músics que han intentat rompre aquests motlles convencionals, aquesta monotonia consoant, aquesta servitud a programes tradicionals que agradaven a un públic conformista. Podríem esmentar els noms de Joan Mre Thomàs, el de Bartomeu Oliver - un músic de més de 90 anys i que resta oblidat per tothom, malgrat les qualitats innovadores de la seva obra - i ... Antoni Matheu.

Antoni Matheu ha estat, tal vegada, d'entre tots els mallorquins el qui més ha seguit un dels llenguatges més revolucionaris de la música del s.XX, ens referim al dodecafonisme. Ara bé, Matheu no solament ha treballat el dodecatonisme, sinó, que també ha compost seguint altres paràmetres o direccions de la creació contemporània.

Antoni Matheu, va néixer l'any 1933 a la barriada de la Vileta de Palma, va realitzar els estudis eclesiaístics al Seminari Conciliar de S. Pere de la Diòcesi de Mallorca i inicià la carrera musical amb l'insigne pianista i compositor mallorquí Antoni Torrandell. Després, estudià orgue a Barcelona amb el Pare Robert de la Riba i amb l'eminent concertista i professora Montserrat Torrent, aconseguint el Premi d'Honor d'Orgue del Conservatori Superior Municipal de Música de Barcelona. Posteriorment, perfeccionà estudis d'orgue a Holanda amb Anton Heiller i Luigi F. Tagliavini. Finalment, estudià composició i instrumentació amb el compositor Xavier Monsalvatge.

Una de les darreres fotos d'A. Matheu (agost-84)

De la seva trajectòria artística cal esmentar la seva brillant i internacional faceta d'organista. Fou organista titular de Santa Eulària, de la Seu de Mallorca i professor d'orgue al Conservatori Professional de Balears. La seva tasca de concertista es desenvolupà per tots els indrets de les Illes Balears, així com també a distintes ciutats espanyoles i de l'estranger -cal recordar el seu concert a Nòtre Dame de París-.

Però, a partir de l'any 1978, el nostre músic va començar a tenir greus contrarietats físiques: primer, va tenir seriosos problemes als ulls, fins al punt de sofrir quatre delicades operacions. Tres anys més tard, tengué un fort atac cerebral que deixà immobilitzada per sempre la meitat del seu cos. Aquesta llarga i penosa malaltia acabà un 13 d'octubre de 1984 -ara ha fet un any- quan morí a Palma a l'edat de 51 anys.

Aquesta malaltia suposà la mort de l'organista, però significà l'aparició d'un nou compositor, innovador, profund i prolífic.

La personalitat musical de Matheu no pot entendre's sense tenir en compte la seva condició de sacerdot. Sacerdot autènticament compromès amb l'evangeli de Crist i fermament fidel a l'església. Tota la seva vida va estar vinculada i entregada al servei de la Diòcesi de Mallorca, malgrat les jerarquies eclesiaístiques oblidaren en més d'una ocasió les qualitats i virtuts d'un prevere que realitzà el seu ministeri a través de la Música.

Com a compositor, hem de tenir en compte dos importants aspectes que han determinat i diferenciat la seva producció: la condició sacerdotal i el canvi estètic obrat a partir de la seva llarga i penosa malaltia.

A PARTIR DE LA MÚSICA

COLAU LLANERAS:
LLARGA CONVERSA ENTORN
DE LA CULTURA

Es psiquiatra. I felanitxer. Per no sé quines raons ha anat a parar a la política. Així, de cop i resposta, Colau Llaneras seu a la dreta de lo batle de Ciutat, manejant els fils culturals de l'Ajuntament.

De veritat que no mostra aire de polític. Sí, dóna la imatge d'home progressista. I no sembla de l'edat que té. Es cult, faltaria més; i entén de Música.

P.- Passa per les vostres mans, tota la Música de l'Ajuntament?

R.- En certa manera sí. Encara que "sa banda" té una autonomia que altres organismes com l'Orquestra, el Patronat de la qual depèn directament del negociat de Cultura, no tenen.

P.- Es exclusivament vostra la política musical de l'Ajuntament?

R.- Es pot dir que sí.

P.- Com definiríeu l'activitat musical d'aquest organisme?

R.- Bé. Per una banda té l'única orquestra que hi ha. Això se'n porta una gran part del nostre pressupost. Per tant, en lo que respecta a aquesta Música anomenada clàssica, la que pertany indiscutiblement a la Cultura, es pot dir que hi dedicam una quantitat important del pressupost. Per altra banda tenim una especial atenció a tota la Música que es fa avui en dia, bé sia en forma de recitals o suports o edicions de discs com els dels "Encontres de Compositors" o concursos com el de rock... Atenem totes les manifestacions musicals.

P.- Parlem de l'orquestra.

R.- Tenc la idea de què hauria d'arribar a no dependre única i exclusivament d'una institució. Una orquestra que funcioni amb una certa dignitat, amb una plantilla de músics cuberta i que tenguí un desenvolupament útil, hauria de tenir un pressupost anual de cent milions. La nostra Orquestra costa a l'Ajuntament uns quaranta milions i tenim unes

altres subvencions -que agraïm- com és ara la del Consell Insular. I abans en teníem una del Ministeri de Cultura, però ara, transferides les competències a la Comunitat Autònoma, encara no l'hem rebuda. La qual cosa no vol dir que no la continuem rebent.

Pens que, pentura amb un altre nom, l'Orquestra hauria de dependre d'un Patronat format per diferents institucions -oficials i no oficials-. Només així arribaria a tenir el nivell adequat.

El despatx de Colau Llaneras, al carrer de l'Almudaina, encara que en certa manera confortable, està situat a un lloc inhòspit, quasi diria que de difícil accés per un que no coneix els racons de l'edifici. La Cultura roman a segona fila.

P.- Quina és la vostra Música?

R.- El meu músic "par excellence" és Mozart. Després, cert Beethoven, determinades coses de Bach i... tot un altre grapat de gent. Som un sistemàtic escoltador de Música francesa, de la que es diu de "chansonnier" i amb una dedicació especial a Brassens.

P.- Flamenc o Jazz?

R.- Tots dos.

P.- Què fa un psiquiatra amb la Cultura a les seves mans?

R.- He fet sovint una broma, que no voldria que ningú agafàs malament: he dit que la Cultura és la continuació de la psiquiatria per altres mitjans. En el sentit de què sempre la gent té més resistència a les malalties neuròtiques com més ben equipat està en el terreny cultural. La persona culta, amb capacitat de decisió, irònica, capaç de desdramatitzar i que ha après repertoris culturals, sense dubte serà menys una víctima de determinades situacions de les anomenades "malalties mentals". Així, des d'aquest punt de vista, es pot dir que no me trob malament en aquest lloc. Sobretot en tot lo que podríem dir "activitat de caire pedagògic". Entenc molt la Cultura com pedagogia.

P.- Heu utilitzat la Música com a teràpia?

R.- No personalment, encara que hi crec molt. Determinades actuacions que jo he dirigit, sí que han estat basades en la musicoteràpia: tractaments d'algunes formes de subnormalitat infantil...

P.- Explicau-nos el concepte de musicoteràpia.

R.- Bé, és simplement ajudar a crear una situació ambiental que bàsicament estigui dominada per la Música. També, i en una definició més complexa,

→ ve de la pàgina anterior

Durant aquests darrers anys, Matheu va escriure més que en tota la seva vida.

A partir de 1979, Matheu començà a perfilar i a revelar una nova estètica, una nova dimensió creativa i una nova llibertat compositiva. La partitura pianística Visions tristes és l'obra que marcarà definitivament la personalitat musical i el compromís social de Matheu.

Seguiren a aquesta obra altres creacions per a piano com Moments d'esplai, Expressió Musical, Sonata etc... Altres composicions com: Suite per a clave, Els cinc motets per a cor Benaventurat l'home que posa en Déu la seva confiança -autèntic testament musical i espiritual de l'autor-, l'extraordinària suite Als vells orgues mallorquins -recordem que Matheu fou un dels peoners de l'Associació Jordi Bosch d'amics de l'orgue-, el Concert per a piano i orquestra, estrenat l'any passat...

Però encara resten obres per a estrenar, de les quals vull destacar la Missa per a lector i versets d'orgue i Loas de San Francisco per a lector, violí i piano.

Aquestes són unes breus consideracions sobre Antoni Matheu, un autor contemporani i modern que reflecteix en la seva música la crisi de l'home, de la societat i de l'art actual.

JOAN COMPANYY.

seria arribar a formes d'integració a través de la pròpia interpretació musical. Per exemple, he vist com a una institució danesa, funciona una orquestra de cambra formada per nins amb greus dèficits intel·lectuals.

P.- Arribarien a llocs diferents dues persones, una educada amb Música i una sense?

R.- En certa manera és un plantejament com el de Frederic de Prússia, el qual va voler educar uns nins sense llenguatge per veure què parlarien i no va poder comprovar els resultats ja que es varen morir. Crec que és impensable l'educació sense Música. Aquesta, forma part d'una manera estricta del repertori de conductes humanes. I ja des del Neolític.

P.- Com influeix la Música en els estats d'ànim?

R.- Pens que actua de dues maneres. Per una banda pot ser un suport sentimental, però en segon lloc la Música i la literatura i la pintura constitueixen el paisatge mental d'una persona.

P.- Es veritat que la Música amansa les feres?

R.- No ho sé. (Riu). No m'imagín un caçador de lleons posant-los els "Brandenburgo".

P.- Quina diferència hi ha per un psiquiatra entre la Música i el renou?

R.- Una diferència extraordinària. Jo he estat un violinista fracassat i incipient, però vaig aprendre a llegir solfeig abans que les lletres normals i record una definició, estudiada en castellà, que deia: "La Música es el Arte de combinar los sonidos entre sí y éstos con el tiempo". Quan es dona aquesta combinació crec que tenim Música i quan tenim soroll d'una manera caòtica, sense tenir en compte cap seqüència, aleshores tenim renou.

P.- Què és el silenci?

R.- Apart consideracions literàries, el silenci és una forma de la Música, la condició per poder-la sentir.

P.- Música i sensibilitat.

D'entrada un pot pensar que sí que hi ha d'haver una gran relació. Però si llegim el paper tremend de Curzio Malaparte, "La Piel", en el qual es conta com uns nazis cremaven jueus amb Música de Bach, aleshores davant aquestes barbaritats et demanes com poden conviure una crueltat tan extremada i una refinada sensibilitat per sentir Bach.

P.- Perdem sensibilitat?

R.- No ho crec. No som mai pessimista. La realitat quotidiana em porta a l'optimisme. Avui mateix he vist una de les "Constel·lacions" de Miró. No puc creure que es perdi sensibilitat.

Poc a poc i a través de la conversa, prescindesc del càrrec polític de l'interlocutor. Les seves idees com a psiquiatra, com a home que no improvisa sinó que pensa el que diu, m'interessa més. Colau Llana té el parlar fàcil, entretingut. S'acompanya amb uns gestos que el fan, en certa manera, atractiu.

Continua: "Mira, no hi ha possibilitat de plantejar l'animal humà sense educació. La forma específica de ser humans és "ser educats". Per tant, la controvèrsia entre Naturalesa i Cultura és absolutament falsa". També gesticula quan afegeix: "M'he dedicat a fer alguns estudis sobre comportament de primats i en ells ja s'hi troben uns primers assaigs de renous ritmats que podrien ser entesos com a Música. I en veritat, des del dodecafonisme, des de Schoenberg, els ritmes, els cops de "tam-tam" poden ser considerats com a Música".

P.- Quan escoltau Música?

R.- Sempre que puc. Els diumenges, els vespres... per exemple ahir vespre mateix vaig escoltar un concert poc conegut, el tercer de Rachmaninov, el donaven per la segona cadena en una versió extraordinària.

P.- Música en directe?

R.- Sí, puc, sí. Crec que estic descompensat. Al viu, sent més rock que no clàssica. Tal vegada senti més interès per la Música que ara s'està fent.

P.- Un disc?

R.- El "Concert a la Casa Blanca" de Pau Casals. Per ventura perquè el tenc molt sentit i vell.

P.- Un intèrpret?

R.- No podria triar. Realment pens que no estic a un grau suficient de subtileza musical. Em pareixia realment fals anomenar-ne un per damunt un altre.

P.- Un músic?

R.- Deia Mozart, però també Falla o Brassens o... molts.

P.- Vídeo?

R.- Sí, en tenc. Ara intent dossificar-lo. Tenc un fill de deu anys i intent modular extremadament els costums familiars.

P.- Acabarà el vídeo amb el disc?

R.- No. Sempre anam entonant "requiems": que si la televisió acabarà amb el llibre o amb el cine... suposen ampliacions de les possibilitats culturals.

Gràcies.

PERE ESTELRICH I MASSUTJ.

cada lector...

PÒRTULA

un subscriptor.

DOMENICO SCARLATTI

19(197)

El 26 d'octubre se celebrava el tercer centenari del naixement del Doménico Scarlatti. Junament amb Bach i amb Haendel és el que propicià queenguany fos l'any europeu de la Música, encara que és impossible la seva comparació amb els altres dos. La superioritat dels seus genis és òbvia.

Parlar d'Scarlatti, de tota manera, és parlar de clavecí. D'escola superior de clavecí i de mestratge en l'art d'aquest instrument.

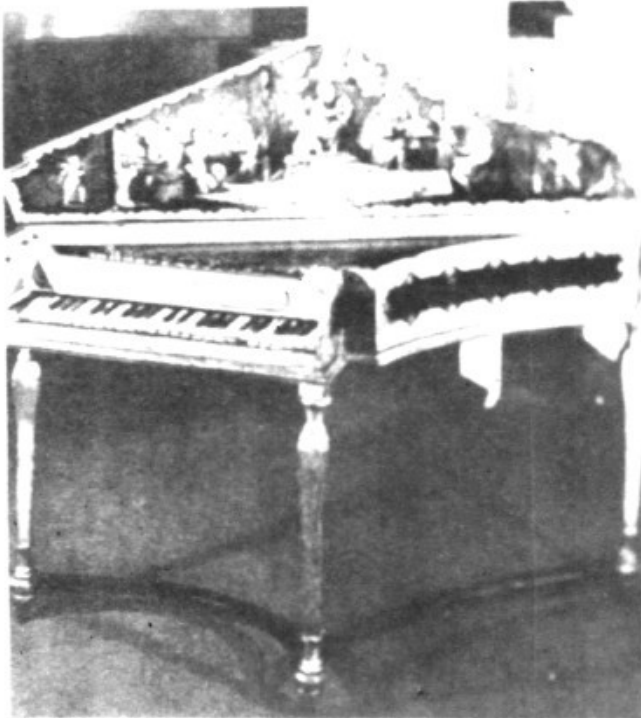
Doménico nasqué a Nàpols. Fill del també famós músic Alessandro. D'ell rebé les primeres lliçons que amplià amb les de Gasparini i les de Pasquini, a Venècia. Ja als setze anys fou nomenat organista i compositor de la Capella Reial napolitana.

El 1708 conegué a Händel, amb el qual mantingué una lluita musical per veure quin dels dos era superior. S'acordà la igualtat en el clavecí i la superioritat d'Haendel a l'òrgue.

Com el mateix Haendel, Scarlatti també viatja, encara que fos per altres contrades: Itàlia, Londres, Lisboa... per acabar el 1729 al servei de la cort espanyola com a mestre de la princesa d'Astúries.

Encara que escrigué altre tipus d'obres la seva principal realització foren les Sonatas que per a molts determinen el veritable inici de l'art del clavecí.

Doménico Scarlatti morí a Madrid el 1757.

ANY EUROPEU DE LA MÚSICA

Agenda Musical

NOVEMBRE

- 2, Dis, 22, Teatre C. Munic. MOSTRA MUS. ILLENCA
4 al 9, 21h., Teatre Principal. III CONCURS DE
PIANO "FREDERIC CHOPIN"
- 5, Dima, 17, Peguera. Philip Jenkins, piano.
--20, Fonoteca pública. Audició comentada: "Mú-
sica per a clave-Scarlatti" per Ignasi Furió.
--20, Auditòrium. Concert Orquestra Simfònica
Ciutat de Palma. Vivaldi, Mozart, Bach, Kodaly
--22'30, Son Vida. Philip Jenkins, piano.
- 6, Dime, 20, Auditòrium. Philip Jenkins, piano.
- 7, Dij, 17, Audit. Platja de Palma. Ph. Jenkins, piano.
--19, Estudi General Lul.lià. Syntagma.
- 8, Div, 19, Andratx (Gelateria ca'n Toneta). Ph. Jenkins.
--20, Sant Jeroni. Es Taller
- 9, Dis, 22, Teatre C. Munic. MOSTRA MUSICAL ILLEN-
CA: Madò Buades, L'amo n'Antoni Fai, Biel
Caragol, Miquel Vila, L'amo n'Antoni Salom
i madò Margalida.
--22, Auditòrium. Recital Amanciò Prada.
- 10, Diu, 12, Teatre Principal. Concert Banda Municipal.
--17'30, Son Marroig. Philip Jenkins, piano.
- 12, Dima, 17, Peguera. Jordi Robert, guitarra.
--22, 30, Son Vida. Jordi Robert, guitarra.
- 14, Dij, Audit. P. de Palma. Jordi Robert, guitarra.
- 15, Div, 20, Sant Jeroni. Concert d'orgue, Arnau Reynés.
--20, Casal Balaguer. Maite Berrugueta, piano.
- 16, Dis, 20'30, Pollença (St. Domingo). Els Solistes de
Mallorca.
--22, T. Cine Mun. MOSTRA MUS. ILL. Pep Rotger
Teodor Salvà i Manel Alises, Sis Som.
- 17, Diu, 20, Sant Jeroni. Studium.
- 19, Dima, 20, Fonoteca pública. Audició comentada:
"El Fet Musical a Mallorca" per Joan Parets.
--20, Auditòrium. Orquestra Simfònica Ciutat
de Palma. Rossini, Beethoven, Falla.
--22'30, Son Vida. Tafelmusik
- 21, Dij, 19, Estudi General Lul.lià. Tafelmusik
- 22, Div, 20, Círculo Mallorquí. Tafelmusik
- 23, Dis, 20, Teatre Cine Municipal. MOSTRA MUSICAL
ILLENCA. Debat-Taula rodona: "Present i Futur
de la Cançó Illeca" amb Fernando Merino, Joan
Manresa, J.R. Bonet, B. Ensenyat i A. Artigues.
- 24, Diu, 12, Teatre Principal. Banda Municipal
- 25 al 28, 20h., Teatre Principal. XI CONCURS DE
GUITARRA "ANDRES SEGOVIA".
- 26, Dima, 20'15, Casal Balaguer. Marie C. Girod, piano.
--22'30, Son Vida. Karl Mansker.
- 29, Auditòrium. XI CONC. GUIT. "A. SEGOVIA". Final.
- 30, Dis, T.C. Mun. M. MUS. I. Syntagma La Quarta Sciència

DESEMBRE

- 2, Dill, Esgl. Sant Agustí. Tafelmusik
- 3, Dima, (tarda) Peguera. Syntagma
--22'30, Son Vida. Syntagma
- 4, Dime, 20, Port de Pollença (Esgl. Parr.). Tafelmusik
- 6, Div, 19, Andratx (ca'n Toneta) Vladimir Leyeshkiss,
piano.
--Teatre principal. Il Trovatore.
- 7, Dis, 22, Teatre C. Munic. MOSTRA MUS ILL. Salva-
dor López, Jaume Sureda.
- 8, Diu, 12, Teatre Principal. Banda Municipal
--(nit) T. Principal. Il Trovatore.
- 13 al 22, Teatre Principal. Ai, Joaquim, què has ven-
gut de prim!; Gigantes y cabezudos
- 14, Dis, 22, T.C. Mun. M. MUS. I. Aliorna Mús Nostra Calitja

ORTULA
INFORMATIU CULTURAL DE MARRATXI

S'Escola Vella--Pòrtol

Número 44, novembre del 1985

Col.laboradors

Miquel Aguiló
Pere Amengual i Bestard
Guillem Bosch i Roca
Xavier Carbonell
Comissió de glosadors de Pòrtol
Colau Dols
Pere Estelrich i Massutí
Pau Ferrer
Miquel Angel Font
Pau Lladó i Oliver
Xisco Llinàs
Miquel Mut i Sureda
Antoni Roca i Jerez
Ramon Rosselló i Vaquer
Frederic X. Ruiz i Galmés
Magdalena Torelló
Cristòfol Tries i Serra
Antoni Vaquer i Ramis
Gabriel A. Vich i Martorell
Joan Company i Florit

Consell de Redacció

Confecció gràfica:
Antoni Canyelles i Oliver
Rafel Ferrer i Sanxo
Miquel Angel Lladó i Ribas
Damià Quetglas i Bergas
Miquel Bosch i Auba
Biel Massot i Muntaner

Imprès als tallers
"Apòstol y Civilizador"
(Petra) DL: PM 529/81

